

Максим Юрійович КАРИДА

(Харківський національний університет
внутрішніх справ, м. Харків)

**ПОКАРАННЯ ЗА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ
НЕЗАКОННОГО ВЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ
РЕЧОВИН АБО ЇХ АНАЛОГІВ**

У статті розглянуто правові та практичні аспекти призначення покарання за кримінальні правопорушення у сфері незаконного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Проаналізовано загальні і окремі спеціальні засади призначення покарання, зокрема призначення покарання в межах санкцій КК України, врахування положень Загальної частини КК України, тяжкості кримінального правопорушення, особи винного та обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання, достатність призначеного покарання для виправлення особи та попередження вчиненню нових кримінальних правопорушень, призначення більш м'якого покарання ніж це передбачено санкціями Особливої частини КК України, призначення покарання у випадку затвердження угоди про визнання винуватості. Досліджено, які саме покарання (основні та додаткові) передбачені санкціями статей 314–317 КК України. Проаналізовано питання призначення додаткового покарання у вигляді конфіскації майна, його залежність від наявності корисливого мотиву у кримінальному правопорушенні, а також умови, за яких призначення конфіскації може бути відхилене. Огляд судової практики демонструє різноманітність підходів до призначення покарання за вказані кримінальні правопорушення залежно від обставин кримінального провадження.

Ключові слова: обмеження волі, позбавлення волі, конфіскація майна, суд, призначення покарання, загальні засади, обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання, угода про визнання винуватості, особа винного, наркотичні засоби, психотропні речовини, незаконне вживання, об'єктивність, суб'єктивна думка.

Постановка проблеми. У призначенні покарання винній особі відображається каральна політика держави, яка спрямована на досягнення

певних цілей у відповідь на порушення кримінально-правових норм. Покарання, згідно із законодавством України про кримінальну відповідальність, має не лише каральний характер, але й передбачає виправлення особи та має на меті запобігання скоєнню нових кримінально-протиправних діянь як самим правопорушником, так і іншими особами.

Для забезпечення дотримання основних прав і свобод людини, Кримінальний кодекс України (далі – КК України) визначає певні засади призначення покарання. У цих засадах, окрім іншого, відображені й основні принципи, обов'язковість дотримання яких покладається на суб'єктів правозастосовної діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти реалізації загальних засад призначення покарання, закріплених у ст. 65 КК України, а також специфічних (спеціальних) правил визначення покарання за вчинення будь-яких кримінальних правопорушень обумовлює особливості їх реалізації у відношення осіб, які вчинили кримінальні правопорушення у сфері незаконного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів особам. Це зумовлено, з одного боку, різноманітністю кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів, а з іншого, – чисельними випадками призначення суттєво відмінних покарань за кримінально-протиправні діяння, вчиненими за схожих обставин.

У доктрині кримінального права проблематикою, пов'язаною із призначенням покарання за вчинення кримінальних правопорушень, займалися такі науковці: Д. С. Азаров, Р. Ш. Бабанли, М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, П. С. Берзін, О. П. Горох, Т. А. Денисова, О. О. Дудоров, О. В. Євдокімова, О. О. Кваша, М. Г. Корабель, О. М. Костенко, А. С. Макаренко, В. Т. Маляренко, А. А. Музика, О. М. Омельчук, Є. О. Письменський, Т. В. Сахарук, В. О. Туляков, В. І. Тютюгін, М. І. Хавронюк, Ю. В. Шинкар'юв, А. М. Яценко та інші вчені. Праці наведених вчених стали науково-теоретичною основою для нашого дослідження.

Окрім цього, доречно зазначити, що належне обґрунтування правозастосовних рішень щодо визначення ступеня караності діянь є важливим для стабільності правової системи, адже необґрунтовані рішення можуть її похитнути. Ефективне покарання має враховувати баланс між його основними цілями: карою, виправленням правопорушника та запобіганням новим кримінальним правопорушенням. Забезпечення справедливості покарання є критично важливим, оскільки несправедливість у цьому питанні суперечить меті покарання і руйнує гармонію між жорсткістю та м'якістю правових заходів. Тому, на нашу думку, видається цікавим з наукової точки зору дослідити проблематику призначення покарання в площині призначення покарання за кримінальні правопорушення пов'язані саме із незаконним вживанням наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, що передбачені статтями 314–317 КК України.

Метою цієї статті є аналіз системи покарань за вчинення

кримінальних правопорушень у сфері незаконного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів із дотриманням визначених законом загальних і спеціальних засад призначення покарання.

Виклад основного матеріалу. Призначення покарання – завершальний етап правозастосовної діяльності, на якому відповідно до ч. 1 ст. 368 КПК України суд вирішує питання: а) чи підлягає обвинувачений покаранню за вчинене ним кримінальне правопорушення (п. 4); б) чи є обставини, що обтяжують або пом'якшують покарання обвинуваченого, і які саме (п. 5); в) яка міра покарання має бути призначена обвинуваченому і чи повинен він її відбувати, які обов'язки слід покласти на особу в разі її звільнення від відбування покарання з випробуванням (п. 6)¹.

Статтею 65 КК України визначено загальні засади призначення покарання. Ознайомлення з її змістом дозволяє дійти висновку, що суд призначає покарання у межах санкцій Особливої частини КК України, відповідно до положень Загальної частини КК України, враховуючи тяжкість кримінального правопорушення, особу винного та обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання².

Наявність такої загальної засади призначення покарання як урахування ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особи винного й обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання, зокрема, свідчить про те, що законодавець активно впроваджує низку правових принципів, зокрема законність, логічність, справедливість, особисту відповідальність, гуманізм і економію кримінально-правової репресії. Ця засада, наприклад, унеможливорює призначення покарання судом на підставі його власного, суб'єктивного ставлення до винної особи. Суд не має права ані збільшувати, ані зменшувати розмір покарання, керуючись власними уподобаннями чи оцінками. Під час призначення покарання суд зобов'язаний враховувати особу винного та обставини кримінального провадження, але без опори на власні погляди чи симпатії. Покарання має визначатися виключно на підставі аналізу того, хто є злочинцем (які його соціальні характеристики, роль у вчиненні кримінального правопорушення, мотиви кримінальної поведінки тощо)³.

Взагалі, навіть просто звернувши увагу на загальні засади призначення покарання, без їх детального дослідження, адже для всебічного аналізу замало обсягу однієї наукової статті, можна дійти висновку, що загальні засади призначення покарання слугують в першу чергу для нівелювання суб'єктивної думки суду при призначенні винній особі покарання.

Досліджуючи поняття терміну «загальні засади призначення

¹ Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Харків : Право, 2013. Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 2013. С. 245.

² Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

³ Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / А. М. Яценко, В. Б. Харченко, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2019. С. 290–291.

покарання» В. О. Туляков та А. С. Макаренко зазначають, що, попри наявність численних робіт та навчальних матеріалів, де це питання аналізується, досі немає єдиної позиції щодо їхньої правової природи. У юридичній літературі загальні засади призначення покарання зазвичай визначають як основоположні принципи, закріплені в законодавстві, яке регулює процес призначення покарання¹.

Так, на думку Р. Ш. Бабанли для позначення «загальних засад» більш доцільно використовувати термін «правила», який означає те, чим керуються у праці, поведінці, співжитті. Відповідно саме «правилами призначення покарання» слід керуватися суду при призначенні покарання особі, яка вчинила кримінальне правопорушення².

У науково-практичній літературі під поняттям «загальні засади призначення покарання» традиційно розуміють систему встановлених законом (ст. 65 КК України) і обов'язкових для суду взаємопов'язаних і взаємодіючих між собою вихідних вимог (відправних правил), із яких має виходити суд при визначенні підстав, порядку та меж призначення покарання і якими він повинен керуватися, обираючи певний вид та міру покарання по кожній окремій кримінальній справі і щодо кожної конкретної особи, якій це покарання призначається³.

Статтею 51 КК України передбачено фактично чотирнадцять покарань, які можуть бути застосовані до осіб, які визнані судом винними у вчиненні кримінального правопорушення. Із цих чотирнадцяти покарань лише три покарання передбаченні санкціями досліджуваних статей КК України (ст. 314–317 КК України), а саме два основних види покарання (обмеження волі та позбавлення волі), а також одне додаткове покарання (конфіскація майна).

А. А. Музика та О. П. Горох посилаючись на інших авторів зазначають, що серед покарань, які не передбачають позбавлення волі, обмеження волі виглядає досить прогресивним. Таке покарання має значний потенціал для запобігання кримінальним правопорушенням, адже уникає негативних наслідків, характерних для позбавлення волі на певний строк⁴.

За вчинення кримінальних правопорушень у сфері незаконного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів покарання у виді обмеження волі передбачено санкціями статей 315 (схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів) та 316 (незаконне публічне вживання наркотичних засобів) КК України. Беручи до уваги той факт, що нижня межа покарання санкціями

¹ Туляков В.О., Макаренко А.С. Призначення покарання. *Вісник асоціації кримінального права України*. 2013. № 1 (1). С. 210–211.

² Бабанли Р. Ш. Наукові підходи до з'ясування сутності терміна «загальні засади призначення покарання». *Часопис Київського університету права*. 2015. № 2. С. 290.

³ Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Харків : Право, 2013. Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 2013. С. 246.

⁴ Музика А. А., Горох О. П. Покарання за незаконний обіг наркотичних засобів : монографія. Хмельницький : Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2010. С. 51.

наведених статей не визначена, то суд при призначенні винній особі покарання має керуватися положенням ч. 2 ст. ст. 61 КК України. Таким чином мінімальним строком обмеження волі буде один рік.

Аналіз практики призначення покарання за ст. 315 КК України, засвідчує таке. Вироком Чернігівського районного суду Чернігівської області від 26 квітня 2018 року ОСОБА_7 засуджено за ч. 2 ст. 315 КК України із застосуванням ст. 69 КК України до покарання у виді обмеження волі на строк 2 роки, за те, що він перебуваючи в приміщенні гаража по АДРЕСА_1, достовірно знаючи, що ОСОБА_8, є неповнолітнім, шляхом умовляння та обіцянки надати пограти мобільним телефоном, схилив останнього до вживання наркотичного засобу – каннабісу, шляхом паління через саморобний пристрій, виготовлений з двох частин полімерних пляшок¹.

Варто зауважити, що санкцією ч. 2 ст. 315 КК України не передбачено покарання у виді обмеження волі, однак у даному випадку суд на підставі ст. 69 КК України призначив покарання нижче від найнижчої межі, встановленої в санкції ч. 2 ст. 315 КК України. Ухвалою Чернігівського апеляційного суду від 06 грудня 2018 року вищевказаний вирок місцевого суду щодо ОСОБА_7 залишено без змін². Стороною обвинувачення порушено питання про скасування ухвали апеляційного суду у зв'язку з істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону і невідповідністю призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі засудженого ОСОБА_7 внаслідок м'якості та призначення нового розгляду в суді апеляційної інстанції, оскільки вважає відсутніми підстави для застосування ст. 69 КК України.

За результатами розгляду касаційної скарги прокурора Верховний Суд залишив її без задоволення, мотивувавши своє рішення таким. У кожному випадку застосування ст. 69 КК України суд зобов'язаний у своєму рішенні зазначити, які саме обставини справи або дані про особу винного він визнає такими, що істотно знижують ступінь тяжкості вчиненого злочину і впливають на пом'якшення покарання. Верховним Судом встановлено, що суд першої інстанції, призначаючи ОСОБА_7 покарання за ч. 2 ст. 315 КК України із застосуванням ст. 69 КК України, врахував характер і ступінь тяжкості вчиненого злочину, дані про особу засудженого, який раніше судимий, за місцем проживання характеризується посередньо, під час попереднього відбування покарання у виді громадських робіт зарекомендував себе позитивно, після смерті матері проживає з бабусяю, яка була його опікуном до повноліття та молодшою сестрою, і обставини, які пом'якшують покарання – щире каяття, його молодий вік та відшкодування шкоди, і обставину, що обтяжує покарання – рецидив злочину, та прийшов до висновку про те, що сукупність усіх наведених

¹ Вирок Чернігівського районного суду Чернігівської області від 26.04.2018 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73657489>.

² Ухвала Чернігівського апеляційного суду від 06.12.2018 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78442754>.

обставин істотно знижує ступінь суспільної небезпечності вчиненого та дає підстави для призначення покарання за ч. 2 ст. 315 КК України із застосуванням ст. 69 КК України¹.

Як вже зазначалось, найтяжчим покаранням, яке може бути застосовано у сфері незаконного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів є позбавлення волі. Вказане покарання передбачено кожною санкцією статей 314–317 КК України. Також варто звернути увагу на те, що у семи із дев'яти санкцій (статті 314–317 КК України) покарання у виді позбавлення волі є безальтернативним, що зумовлено особою суспільної небезпечністю вказаних кримінальних правопорушень. Однак суд, за наявності підстав та керуючись главою 35 розділу VI КПК України може затвердити угоду про визнання винуватості².

Наприклад, ОСОБА_6 та ОСОБА_7 перебуваючи у місці масового скупчення громадян неподалік розважального закладу «Аквапарк» і готелю «Супутник» у м. Львові за допомогою одноразового шприца ОСОБА_7 незаконно вжила наркотичний засіб «Subutex» (бупренорфін), зробивши собі ін'єкцію в пахову зону. Після цього ОСОБА_7, за попередньою згодою з ОСОБА_6, зробила ін'єкцію цього ж наркотичного засобу ОСОБА_6 у руку. Вказані дії були кваліфіковані за ч.1 ст. 316 КК України. У судове засіданні в розпорядження суду поступили угоди про визнання винуватості укладені між прокурором у кримінальному провадженні та обвинуваченими ОСОБА_7 та ОСОБА_6. Згідно умов угоди обвинувачені погодились на повне визнання своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 316 КК України та на призначення покарання у виді одного року позбавлення волі. Враховуючи обставини справи, визнання обвинуваченими вини суд дійшов висновку про можливість затвердження угод про визнання винуватості та постановлення обвинувального вироку з призначенням міри покарання, визначеної сторонами в угодах³.

Додатковим покаранням, як вже було вказано, є конфіскація майна і передбачено таке покарання лише ч. 2 ст. 317 КК України та може застосовуватись лише поряд із основним видом покарання.

Враховуючи положення КК України М. Г. Корабель та Ю. В. Шинкарьов визначають конфіскацію майна як «захід державного примусу, що застосовується до особи, визнаною винною у вчиненні тяжких та особливо тяжких корисливих злочинів, за злочини проти основ національної безпеки України та громадської безпеки і полягає в примусовому безоплатному вилученні всього або частини майна засудженого у власність держави»⁴.

В. І. Тютюгін вказує, якщо санкція передбачає конфіскацію як

¹ Постанова Верховного Суду України від 26.09.2019 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84694401#>.

² Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 №4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

³ Вирок Франківського районного суду м. Львова від 13.07.2021 по справі № 465/5443/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98356779>.

⁴ Корабель М. Г., Шинкарьов Ю. В. Конфіскація майна як вид кримінального покарання : монографія. Харків : Право, 2018. С. 16–17.

обов'язкове покарання, суд, як правило, зобов'язаний її застосувати, оскільки необхідність та доцільність такого заходу вже визначені законодавцем. Однак, закон передбачає виняток із цього правила: відповідно до частини 2 статті 69 КК України, суд може відмовитися від призначення додаткового покарання, передбаченого в санкції статті Особливої частини КК України як обов'язкове, за умови наявності підстав, зазначених у частині 1 статті 69 КК України. А також зазначає, що у деяких випадках суд не може призначити конфіскацію навіть тоді, коли вона передбачена санкцією статті Особливої частини КК України як обов'язкове додаткове покарання (у нашому випадку це ч. 2 ст. 317 КК України), і немає підстав для застосування ч. 2 ст. 69 КК України. Така ситуація можлива, якщо злочин, хоча й належить до тяжких або особливо тяжких, було вчинено без корисливих мотивів. У таких випадках конфіскація не може бути призначена, навіть якщо вона передбачена санкцією як обов'язкова, оскільки відсутній ключовий елемент для її застосування – корисливий характер кримінального правопорушення¹.

Про це також свідчить огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду де вказується, що додаткове покарання у вигляді конфіскації майна може бути призначене особі, яка вчинила злочин у сфері обігу наркотиків, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів, лише за умови доведення корисливого мотиву. Під корисливим мотивом розуміється прагнення винного отримати матеріальні блага для себе чи інших осіб, зберегти або отримати певні майнові права, уникнути матеріальних витрат або обов'язків, чи досягти іншої матеріальної вигоди².

Висновки. Загальні засади призначення покарання визначають фундаментальні принципи, які регулюють процес призначення покарання судом. Ці засади закріплені у ст. 65 КК України спрямовані на забезпечення законності, справедливості, та запобігання суб'єктивності судових рішень. Суд зобов'язаний враховувати тяжкість кримінального правопорушення, особу винного, обставини, що пом'якшують або обтяжують покарання, при цьому керуючись встановленими правилами, межами санкцій Особливої частини КК України та відповідно до положень Загальної частини КК України.

Судова практика демонструє, що при призначенні покарань необхідно детальне врахування пом'якшуючих та обтяжуючих обставин, особу винного. Відступ від стандартних санкцій можливий лише за обґрунтованих підстав, а призначення додаткових покарань, як конфіскація, залежать від наявності ключових елементів (наприклад, корисливого мотиву).

Незважаючи на той факт, що існує чисельна кількість робіт провідних

¹ Тютюгін В. І. Конфіскація майна як вид покарання. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2022. № 1 (17). С. 213–226.

² Огляд судової практики ККС у складі ВС у провадженнях щодо злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення від 02.07.2020. *Верховний Суд*. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KKS_02_07_2020.pdf.

вчених та науковців присвячена дослідженню призначення покарання ця тема ще варта уваги та вивчення, що в свою чергу буде досліджено нами в подальших публікаціях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабанли Р. Ш. Наукові підходи до з'ясування сутності терміна «загальні засади призначення покарання». *Часопис Київського університету права*. 2015. № 2. С. 288–291.
2. Вирок Франківського районного суду м. Львова від 13.07.2021 по справі № 465/5443/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98356779>.
3. Вирок Чернігівського районного суду Чернігівської області від 26.04.2018 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73657489>.
4. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Корабель М. Г., Шинкарьов Ю. В. Конфіскація майна як вид кримінального покарання : монографія. Харків : Право, 2018. 176 с.
6. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / А. М. Яценко, В. Б. Харченко, О. О. Житний та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2019. 480 с.
7. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
8. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Харків : Право, 2013. Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. 2013. 376 с.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 №4651-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
10. Музика А. А., Горох О. П. Покарання за незаконний обіг наркотичних засобів : монографія. Хмельницький : Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2010. 224 с.
11. Огляд судової практики ККС у складі ВС у провадженнях щодо злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення від 02.07.2020. Верховний Суд. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KKS_02_07_2020.pdf.
12. Постанова Верховного Суду України від 26.09.2019 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/84694401#>.

13. Туляков В. О., Макаренко А. С. Призначення покарання. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2013. № 1 (1). С. 208–227.

14. Тютюгін В. І. Конфіскація майна як вид покарання. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2022. № 1 (17). С. 213–226.

15. Ухвала Чернігівського апеляційного суду від 06.12.2018 по справі № 738/123/18. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78442754>.

Стаття надійшла до редакції 01.12.2024

Maksym Yu. KARIDA,

Postgraduate Student

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

PUNISHMENT FOR COMMITTING CRIMINAL OFFENCES IN THE FIELD OF ILLEGAL USE OF DRUGS, PSYCHOTROPIC SUBSTANCES OR THEIR ANALOGUES

The article examines the legal and practical aspects of imposing punishment for criminal offenses in the field of illegal use of narcotic drugs, psychotropic substances or their analogues. The general and individual special principles of imposing punishment are analyzed, in particular, imposing punishment within the limits of the sanctions of the Criminal Code of Ukraine, in accordance with the provisions of the General Part of the Criminal Code of Ukraine, taking into account the gravity of the criminal offense, the identity of the perpetrator and the circumstances that mitigate and aggravate the punishment, the sufficiency of the imposed punishment to correct the person and prevent the commission of new criminal offenses, imposing a more lenient punishment than is provided for by the sanctions of the Special Part of the Criminal Code of Ukraine, approval of a plea agreement and imposing a punishment determined by the agreement. It is investigated what punishments (main and additional) are provided for by the sanctions of Articles 314–317 of the Criminal Code of Ukraine. The issue of additional punishment in the form of confiscation of property, its dependence on the presence of a mercenary motive in a criminal offense, as well as the conditions under which confiscation may be rejected are analyzed. A review of judicial practice demonstrates the diversity of approaches to imposing punishment depending on the circumstances of criminal proceedings.

Keywords: *restriction of liberty, deprivation of liberty, confiscation of property, court, imposition of punishment, general principles, circumstances that mitigate and aggravate punishment, plea agreement, identity of the guilty party, narcotic drugs, psychotropic substances, illegal use, objectivity, subjective opinion.*